

IWAY Standardı Dijital Platform Çalışması Bölümü

Genel Bölüme ek, dijital platformlara özel gereklilikler.

Genel Bölümde yer alan gereksinimler, IKEA değer zincirindeki platform için geçerlidir. Bu bölümdeki gereksinimler, IKEA için veya IKEA adına hizmet veren platform çalışanları için güvence altına alınmıştır.

Teknolojinin gelişimi, son birkaç yılda yeni bir çalışma biçiminin katlanarak genişlemesi için gerekli koşulları sağladı: dijital platform çalışması. Küresel olarak, bu yeni çalışma biçimiyle ilgili mevzuat çeşitlidir ve hızla değişmektedir. Dijital platform çalışması da aynı şekilde gelişmektedir.

IKEA'da amacımız, IKEA için hizmet veren tüm platform çalışanları için insana yakışır ve anlamlı çalışmalarını desteklemektir. IKEA değer zincirinde yer alan platform çalışanlarının sosyal ve çalışma koşulları hakkında bir diyalog kurmak, bu bölümü değer zincirimizde uygulayarak dersler çıkarmak ve bu konuyu ilgili paydaşlar ve partnerlerimizle birlikte geliştirmek için adım adım bir yaklaşıma sahip olmak istiyoruz.

1

IWAY ilkeleri etkili rutinler ve açık diyalog ile desteklenir

ÇALIŞAN/YÖNETİCİ DİYALOĞU

Temel

PW 1.1 *Platform çalışanları*, IWAY ile ilgili hak ve sorumlulukları hakkında bilgilendirilir.

3

Çocuklar korunur, öğrenme ve aile hayatı için fırsatlar teşvik edilir

ÇOCUKLARIN KORUNMASI

ZORUNLU

PW 3.1 Çocuk işçiliği yoktur. Herhangi bir potansiyel veya tespit edilmiş çocuk işçiliği vakası derhal IKEA'ya bildirilir.

Temel

PW 3.2 Çocuklar, asgari yasal çalışma yaşının altında çalışma yapamazlar.

PW 3.3 Asgari yasal çalışma yaşının üzerindeki çocuklar, yetişkin gözetimi altında olmadıkça çalışamazlar.

4 Temel çalışma haklarına saygı gösterilir

ÇALIŞAN ÖZGÜRLÜĞÜ

ZORUNLU

PW 4.1 *Zorunlu, borçlandırarak ya da mahkum işgücü olmamalıdır. Zorunlu, borçlandırarak ya da mahkum işgücüyle ilgili potansiyel veya tespit edilmiş herhangi bir vaka derhal IKEA'ya bildirilir.*

Temel

PW 4.2 *Platform çalışanları, diğer şirket ve platformlar için çalışmakta özgürdür.*

PW 4.3 *Platform çalışanları, platform sözleşmesi ve eşdeğeri sözleşmeyi (varsa) önceden belirlenmiş ihbar süresine bağlı olarak, herhangi bir ceza ödemedi, diledikleri zaman sona erdirmeye özgürlüğüne sahiptir.*

PW 4.4 *Platform çalışanları, misilleme veya ceza olmaksızın hizmet taleplerini reddetmekte özgürdür.*

ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ VE ŞİKAYETLER

Temel

PW 4.5 *Platform çalışanları, işle ilgili kuruluşlara katılma (ya da katılmama) ve toplu sözleşme yapma hakkını kullanmakta serbesttirler. Bu haklar, fiziksel veya psikolojik ayrımcılık, şiddet veya taciz korkusu olmadan kullanılır.*

PW 4.6 *Platform çalışanlarının şikayet ve endişelerini baskı olmaksızın dile getirebilmelerini sağlayan ve çalışanlar tarafından bilinen bir şikayet mekanizması mevcuttur. Şikayetler kayıt altına alınır ve bunlara göre hareket edilir, ve çalışanların gizliliği korunur.*

PW 4.7 *Müşteriler ve platform çalışanları arasındaki anlaşmazlıkların çözümünü kolaylaştıran şeffaf bir yöntem uygulanmaktadır.*

İŞE ALIM VE İSTİHDAM UYGULAMALARI

Temel

PW 4.8 *Platform sözleşmesi veya eşdeğeri sözleşme, hüküm ve koşulları kabul edilmeden önce platform çalışanlarına sağlanmış ve çalışanlar tarafından anlaşılmıştır.*

EŞİTLİK, ÇEŞİTLİLİK VE KATILIM

Temel

PW 4.9 *Platform çalışanları fiziksel veya psikolojik olarak ayrımcılık, şiddet veya taciz görmezler.*

5 Çalışanların iş dışında zamanları vardır, çalışanlara sorumlu bir şekilde ödeme yapılır ve çalışanların yetkinliklerini geliştirme fırsatları vardır

ÇALIŞMA SAATLERİ VE ÇALIŞMA DIŞI ZAMAN

Temel

- PW 5.1** IKEA ile ilgili hizmetler için *platform çalışanlarının* çalışma saatlerini haftada en fazla 60 saatle sınırlandıran bir plan vardır.
- PW 5.2** Platform çalışanları için 24 saatlik bir süre içinde en az 6 saat kesintisiz dinlenmeyi sağlayan bir plan vardır.

ÜCRETLER VE SOSYAL HAKLAR

ZORUNLU

- PW 5.3** *Platform çalışanlarına* IKEA ile ilgili hizmetleri için en az yasal asgari ücret ödenir.

Temel

- PW 5.4** *Platform çalışanları* kabul edilmiş bir hizmetin geç iptal edilmesi durumunda tazminat alır.
- PW 5.5** Üniformalar ve markalama amaçlı diğer ekipmanlar gerektiğinde, yeterli miktarda ve ücretsiz olarak temin edilir. Üniformaların temizlenmesi ve/veya bakımı için herhangi bir kesinti yapılmaz.
- PW 5.6** *Platform çalışanlarına* sağlık sigortası ve emeklilik katkı payı seçenekleri sunulur.

İleri

- PW 5.7** *Platform çalışanlarına* IKEA ile ilgili hizmetleri için, iş ile ilgili harcamalarının yanında en az yasal asgari ücretin eşdeğeri ödenir.

YETKİNLİK GELİŞTİRME

Temel

PW 5.8 *Platform çalışanları*, işlerini sağlıklı ve güvenli şekilde yerine getirebilmelerini sağlayan yetkinliğe sahiptir.

İleri

PW 5.9 *Platform çalışanlarına*, beceri ve yeteneklerini geliştirmesini sağlayan eğitim veya diğer yetkinlik geliştirme faaliyetleri ile ilgili kaynaklar sağlar.

6 Çalışanın sağlığı ve güvenliği korunur

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ YÖNETİMİ

ZORUNLU

- PW 6.1** *Platform çalışanları iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili ciddi tehlikelere maruz bırakılmazlar. İş kazası sonucu meydana gelen ölümler derhal IKEA'ya bildirilir.*
- PW 6.2** *Platform çalışanlarına iş kazası sigortası seçeneği/seçenekleri sunulur. Sigorta, işten dolayı meydana gelen yaralanmalar ve hastalıklar için tıbbi tedaviyi kapsar ve kalıcı sakatlık veya ölümlü sonuçlanan, işten dolayı meydana gelen yaralanma ve hastalıklar için tazminat sağlar.*

Temel

- PW 6.3** *Platform çalışanlarına mali sorumluluk sigortası seçenekleri sunulur. Sigorta, müşterinin veya üçüncü tarafın mülküne, platform çalışanın mülküne gelebilecek olası zararları ve müşterinin her türlü yaralanmasını kapsar.*
- PW 6.4** *Ruh sağlığı ve ergonomi ile ilgili riskler de dahil olmak üzere, iş sağlığı ve güvenliği riskleri değerlendirilir ve *platform çalışanları* ile paylaşılır.*
- PW 6.5** *Ekipmanlar güvenli olarak temin edilir ve güvenli koşullar altında kullanılır.*
- PW 6.6** *Platform çalışanları temiz, ücretsiz, çalışmaya uygun durumda ve belirlenen risklere uygun kişisel koruyucu ekipman ve koruyucu kıyafetleri kullanırlar.*

Glossary

Kaza	Beklenmedik ve kasıt olmadan meydana gelen, yaralanma, hastalık veya ölümlü sonuçlanan bir olay veya vaka.	Tehlike	Yaşam, sağlık veya çevre için bir düzeyde tehdit yaratan durum. Bu tanım fiziksel, kimyasal, biyolojik, ergonomik veya mesleki <i>tehlikeleri</i> içerebilir.
Çocuk	18 yaşın altındaki kişilerdir. Bazı ülkelerde yasa gereği farklılıklar gösterebilir.	Asgari yasal çalışma yaşı	Yerel yönetmeliklerle belirlenmiş, bir kişinin işe alınabileceği en düşük yaştır.
Çocuk işçiliği	<p><i>Yasal minimum çalışma yaşının</i> altındaki çocuklar tarafından gerçekleştirilen, onları çocukluklarından, potansiyellerinden ve onurlarından yoksun bırakan, çocuğun fiziksel ve zihinsel gelişimine zarar veren işlerdir.</p> <p>Ayrıca, 18 yaşın altındaki herhangi bir kişi tarafından yapılan iş, yapılan işin türüne ve çalışma saatlerine ve hangi koşullara tabi olduğuna bağlı olarak "<i>çocuk işçiliği</i>" olarak değerlendirilebilir.</p>	İhbar Süresi	Fesihin bildirim ile son iş günü arasında geçen süredir. <i>İhbar süresinde çalışana</i> sözleşmede belirtildiği şekilde ücreti ödenir.
Toplu sözleşme müzakereleri	<i>Çalışanlar</i> tarafından serbest ve bağımsız olarak seçilen <i>çalışan</i> temsilcileri ve işveren arasında gerçekleştirilen müzakereler.	Platform	Dijital çalışma platformları aşağıdaki iki maddeyi de içermektedir: <ul style="list-style-type: none"> Müşteri ve hizmet sunucuların internet üzerinden buluştukları, coğrafi olarak dağınık çalışan web destekli platformlar; ve Belirli bir coğrafi bölgedeki bireylere iş tahsis eden, araba kullanma, mobilya paketleme veya montajı gibi hizmet odaklı görevleri yerine getiren lokasyon temelli uygulamalar (aplikasyonlar).
Ayrımcılık	<p><i>Ayrımcılık</i>, çalışanlar arasında karşılaştırma durumunda, işi yapabilme kabiliyeti ile ilgili olmayan gerekçelerle diğerinden daha az olumlu şekilde muamele edildiğinde ortaya çıkar.</p> <p><i>Ayrımcılık</i> gerekçeleri şunlardır: yaş, cinsiyet kimliği, cinsel yönelim, zihinsel veya fiziksel engellilik, etnik köken, uyruk, din, medeni veya aile durumu veya kişinin kimliğinin, işi gerçekleştirme yeteneği ile hiçbir ilişkisi olmayan herhangi bir boyutu.</p>	Platform Çalışanları	Çevrimiçi veya yerinde, kısa vadeli görevleri veya bir platform aracılığıyla seçilebilecek hizmetleri yürüten çalışanlardır. <i>Platform çalışanları</i> bağımsız olarak çalışır ve tedarikçiler, hizmet sağlayıcılar veya platformlarla bir istihdam ilişkisine sahip değildir.
Zorunlu, borçlandırarak ya da mahkum iş gücü	<p><i>Zorunlu çalıştırma</i>, tehdit veya bir ceza ile tehdidi altında olan herhangi bir kişi tarafından gerçekleştirilen ve kişinin kendi özgür iradesi olmadan gerçekleştirdiği herhangi bir iş veya hizmettir. Bu durum, kişisel eşyalara el konulmasını, <i>çalışanın</i> istediği herhangi bir zamanda istihdamı sona erdirememesini ve işyerinden ayrılamamasını içerir.</p> <p><i>Borçlandırarak çalışma</i>, bir <i>zorla çalıştırma</i> şeklidir. Bu durumda <i>çalışanlar</i> işe alım ücreti, depozito ödemesi, kredi ya da maaş avansı alma, gecikmiş maaş ödemeleri sebebi ile işlerine bağlıdırlar.</p> <p>Mahkum iş gücü, mahkumlar tarafından gerçekleştirilen iştir.</p>	Ciddi İş Sağlığı ve Güvenliği Tehlikeleri	Anında ölüm, kalıcı yaralanma veya hastalığa neden olma riski taşıyan sağlık ve güvenlik <i>tehlikeleri</i> .
		İşle ilgili maliyetler	Görevleri gerçekleştirirken ortaya çıkan operasyonel masraflar.